יצאו מי כיור שיש להם שם לווי . הא דאמרינן בסוכה (דף יג.) ובחולין (דף סב:) כל שנטתה שמו קודם מתן תורה ובאה בשעת מתן תורה : *ערל . מפרש *רבינו שלמה יח] בכל מקום[הגה"מ] דאמתי' קאי ז] דתנן במתני' טמא מחלל עבודה ועל כרחיך בקרבן תורה אור יחיד קאמר דאילו קרבן לבור קרב בטומאה : **מתוך שמרלה בלבור** . לכתחילה : **מרלה ביחיד** . דיעבד על ידי ח] שהלין מרלה עליו והאי דבטומאת מת פסיקא לן דכתיב במועדו ואפי' בטומאה משמע דין ט] שכהן (נמי) טמא דין שהלבור טמאין ומדגלי בדוכתא אחריתי גבי טומאת בעלים דכי אישתרלי טומאה בלבור במת אישתרלי דכתיב אים (ב) כי יהיה טמא לנפש ילפינן מינה אים נדמה ואין לבור נדמין אף גבי כהן המרלה נמי במת אישתרלי : אי הכי ל"ג : **טמא שרץ נמי ליתי בקל וחומר** . דמרלה בלבור לכתחילה בק"ו מטמא מת : **קסברי זקני דרום** . דאמרי מת דווקא: **מכפרין למתכפרין.** כשהותרה טומאה בלבור שניהם היו במשמע הכהן והלבור דהא י] ממועדו נפקא לן (פסחים דף עז.) הילכך כהן כגיבור מה כשהותרה טומאה אגל רוב לבור שנטמאו טמא מת הותר ולא טמא שרץ יא] [אף כשהותר לכהן בקרבן לבור מת הותר ולא שרץ] : **מאי קסברי.** זקני דרום דפסיקא להו דלא הותרה טומאת שרץ אגל רוב לבור ותיתי בקל וחומר : **אי קסברי אין שוחטין וזורקין** . את הפסח על יחיד טמא שרץ יב] ואף ע"ג דיכול לטבול ולאכול לערב ואיכא למ"ד בפסחים (דף ס:) [דס"ל] הכי וילף לה מאיש איש כי יהיה טמא לנפש ואפילו חל שביעי שלו ערב הפסח במשמע דהוה ליה כטמא שרץ יג] : **אמאי לא עבדי ליבור בטומאה הא כל שביחיד נדחה ציבור עבדי בטומאה.** דאיש ולא ליבור קאמר רחמנא : **אלא קסברי** (ג) יד] **אין כמ"ד אסור שוחטין וזורקין על טמא שרץ** . הואיל ואחזי לאוריתא הילכך לבור טמאי שרץ אף הן לא הותר להן ליכנס לעזרה טמאין אלא שלחו קרבנותיהם לעזרה טו] ויקריבוהו כהנים טהורין ויטבלו ויאכלו לערב דלא הותרה להם טומאה אלא במקום שאילו לא הותרה היו נדחין הילכך טמא מת שאינו מוזהר לאכול לערב טז] הותר להן אבל טומאת שרץ לא ואין כאן ק"ו שהרי יכולין לעשותו בטהרה : **תקע נהו** . נעץ להם קול גדול : **איזה כח מרובה** . לדחות את הטומאה : **הוי אומר כח מתכפרין** . דלמפרס ואיל (ד) שהיחיד טמא שרץ משלח קרבנו לעזרה כדקאמריתא שוחטין וזורקין על טמא שרץ והכהן המרלה בו אם נטמא בשרץ פסול לו כדמוקמיתא מתני' דקתני טמא פסול בטמא שרץ : **מקום שאם נטמאו בעלים כו'** . יחיד שנטמא במת אין משלח פסחו לעזרה לשחוט עליו יז] [אלא נדחה לפסח שני] כדכתיב איש איש כי יהיה וגו' ואע"ג דכתו מרובה משל כהן אגל שרץ : **כהן שנטמא במת אינו שאינו מרלה** . שהרי כתו רע משל בעלים אגל שרץ ואמאי אמרי זקני דרום מרלה ביחיד מגו דמרלה בלבור : **טמא מת נמי** . יחיד טמא מת נמי משלח קרבנותיו כלומר אם שילח פסחו לעזרה ושחטו וזרקו עליו פטור מלעשות פסח שני ואף על פי שלא יאכל יח] ממנו דקסברי אכילת פסחים לא מעכבת ומיהו לכתחילה אמר רחמנא (ה) נדחה לפסח שני ולבור עבדי בטומאה הילכך כהן המכפר בקרבן יחיד מתוך שמרלה [בלבור] לכתחילה מרלה ביחיד דיעבד : **והכתיב איש איש וגו' ועשה פסח בחדש השני** . אלמא מידתי : לפי

יצאו מי כיור שיש להם שם לווי אלא לאו דראויין למי כיור אלמא מים חיים נינהו תנאי היא *דאמר ר' יוחנן מי כיור ר' ישמעאל אומר מי מעין הן והחכמים אומרים *שאר מימות הן : ערל : מנלן *אמר רב חסדא דבר זה מתורת משה רבינו לא למדנו מדברי יחזקאל בן בוזי למדנו °כל בן נכר ערל לב וערל בשר לא יבא אל מקדשי (לשרתני) ומנלן דמחלי עבודה דכתיב °בהביאכם ט] (את) בני שם נכר ערלי לב וערלי בשר להיות במקדשי להחלל את ביתי : תנו רבנן בן נכר ג] יכול בן נכר ממש תלמוד לומר ערל לב אם כן מה תלמוד לומר בן נכר שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים ואין לי אלא ערל לב ערל בשר מנין תלמוד לומר וערל בשר *וצריכי דאי כתב רחמנא ערל בשר משום דמאים אבל ערל לב דלא מאים אימא לא ואי אשמעינן ערל לב משום דאין לבו לשמים אבל ערל בשר דלבו לשמים אימא לא צריכי : טמא פסול : אמרו זקני דרום לא שנו אלא טמא שרץ אבל טמא מת ג] מתוך שמרצה בציבור מרצה נמי ביחיד אי הכי טמא שרץ נמי ליתי בקל וחומר מטמא מת מה טמא מת שטעון הזאה שלישי ושביעי מרצה טמא שרץ שאינו טעון הזאה ג' ושביעי אינו דין שמרצה קסברי זקני דרום מכפרין כמתכפרין מה מתכפרין °טמא מת אין טמא שרץ לא אף מכפרין טמא מת אין טמא שרץ לא מאי קסברי אי קסברי *אין שוחטין וזורקין על טמא שרץ אמאי לא עבדי ציבור בטומאה הא כל שביחיד נדחה ציבור עבדי בטומאה אלא קסברי שוחטין וזורקין על טמא שרץ אמר עולא תקע להו (ו) ר"ל לדרומאי וכי איזה כח מרובה כח מכפרין או כח מתכפרין הוי אומר כח מתכפרין ומה במקום ישנטמאו בעלים בשרץ ז] משלחין קרבנותיהן כהן שנטמא בשרץ אינו מרצה ח] מקום שנטמאו בעלים במת ישאין משלחין קרבנותיהן כהן שנטמא במת אינו דין שאינו מרצה י] קסברי זקני דרום טמא מת [נמי] משלח קרבנותיו והכתיב °איש איש כי יהיה טמא ועשה פסח בחדש השני וגו' למצוה והא כתיב °איש לפי

*) עיין ל"ק בדיעבד זה שהריך

[וע"ע תוס' מגיגה ד: ד"ה דמרכה]

עיין במילופי גירסאות

שיטה מקובצת

ח) תיבת את נמחק : ט) יכול בן נכר ממש : תימה תיפוק ליה שהוא זר וי"ל דשמא פסול דורות לא שייך אלא מבני ישראל . ת"א : ג) עי' בחשמטות בסוף המסכת : ד) בשרץ . שמשלחין : ה) מקום שנטמאו בעלים במת כו' . וקשה דמה לשרץ שאינו מרצה בצבור כלל לפ"ה תאמר במת שמרצה בצבור ואף לפר"ת איכא למיפרך מה לשרץ שכן אינו מרצה לענין אכילת בעלים בטומאה כדפי' לעיל תאמר במת שכן מרצה לענין אכילת בעלים בטומאה נמי ואומר הר"ם דאין זה ק"ו אלא מחידת דברים בעלמא על מה שאמרו זקני דרום דלענין מכפרים במטא מת אין חילוק בין צבור ליחיד ואע"ג דלענין מתכפרים יש חילוק בין צבור ליחיד כדפרישית וע"ז פריך דאדרבה יש לי לדון ק"ו אחר דמשמע דאיכא הרצאה לבעלים יותר מלגבי כהן שהרי גרע טפי מבעלים דבעלים משלחין קרבנותיהן וכהן לא מרצה וא"כ כ"ש שיש לנו לומר דגריעותא שהוא בבעלים דטמא מת שאינו משלח שהיה בכהן שנטמא במת שלא ירצה ולהשוות כהן לבעלים לענין מת ביחיד וכמו דבעלים יש חילוק בין צבור ליחיד כמו כן בכהנים בחלק בין צבור ליחיד כיון דבשרץ הורע כח כהן מכח בעלים וא"כ בקל יש לנו לומר דלא אמרינן מתוך . הר"ם : ו) קסברי [זקני דרום] טמא מת נמי כו' וא"כ הר"ל אינו נדחה ביחיד וכל שאינו נדחה ביחיד אין צבור סביא (טומאה) [בטומאה] כדאמרי' בפסח שני וא"ת א"כ טומא' דהוריצה בת היכי משכחת לה וי"ל כיון דאם בא יחיד לימלך אמרינן ליה תמתין עד פסח שני כדמסיק הכא במצוה (נדחה) [קרינא] שפיר [נדחה] (קרינא) כיון דאינו מרצה לכתחילה : ז] קאי : כלומר דקתני במתני' והיכת דתנן ל"ש ונמחק: מ] ידי . הציץ שמרצה : ס] בין . שהכהן : י] מבמועדו : יא] שרץ . אף כשהותר לכהן בקרבן צבור מת הותר ולא שרץ : יב] שרץ. וגדחה לפסח שני ואע"ג כו' לערב . דאיכא מ"ד בפסחים : יג] שרץ .

הגהות הב"ח

(א) גמ' תקע להו (ריש לקיש) תוס' וכ"כ ס"מ ריש גלותא : (ב) רש"י ד"ה מרלה וכו' דכתיב אים אים : (ג) ד"ה אלא סבריי להו כמ"ד: (ד) ד"ה הוי אומר כח וכו' ואיל ומה במקום שנטמאו וכו' שהיחיד טמא : (ה) ד"ה טמא מת וכו' אמר רחמנא יחיד נידחי :

שאינו מחוסר אלא טבילה והואה ויכול ליטהר כדי לאכול לטהר הכי משמע קרא דכתיב ולא יכלו לעשות הפסח דמשמע הא לטהר יכולין לעשותו . הס"ד : יד] להה. כמ"ד : טו] לעורה. ויקריבו : טז] לערב . אם אינו בטביעי שלו הותר : יז] עליו. אלא נדחה לפסח שני : יח] יאכל. הימנו דקסברי אכילת פסחים לא מעכבי ומיהו כו' רחמנא . יחיד נדחה לפסח שני וצבור עבדי בטומאה כו' שמרצה . בצבור לכתחילה : יט] שלמה . ז"ל : כ] מתיבות דאפילו כו' עד תיבות משא"כ בטמא שרץ מוקף חצי לבנה ואח"כ ע"ל ע"כ הג"ה כל] בשרץ . אינו נאכל בטומאה: כא] טמא מת . בקרבן : כב] לא אכלי. וי"ל דהא' דלא אכלי בצבור לאו : כד] כמתכפרים . למעוטי טמא שרץ דלא ליריצי ביחיד ה"נ נימא בצבור המכפר בצבור כמתכפר בצבור ולא יהא כהן מרצה בצבור בטומאת שרץ ולא יהדחה במועדו אלא דוקא טמא :

לפי אכלו. הרואו לאכילה תכוסו עליו דהייגו שחיטה : **במכסה.** לשון מכין כמו מכסת ערכך (ויקרא כז) : **ואיתקש אוכלין למנויין.** מה מנויין מעכבי לקא אוכלים מעכבי אשם שחטו לטמאים ולערלים ח) וחזקו שאין יכולין לאכול כזית פסול ואפי' הן מנויין דהא לפי אכלו בהאי קרא כתיב ט) לגבי מנויין : תורה אור

פסחים כא. עת: ע"ש

[פסחים סח. עת: יומא לט: נה: יומות מ. שבועות יד. מנחות יט:]

פסחים ס: תוספ' דפסחים פ"ו תוספתא דמנחות פ"ק

וכי לא מקשי נמי. וסברי טומאת משלח קרבנותיו בדיעבד אית להו הך פירכא גופא דפרכינן לעיל אמילתייהו י) דמוקמינן מתניתין בכהן טמא שרב אבל כהן טמא מת אין מרלה דהא מודה מיהא דלכתחילה אמר רחמנא טמא מת ידחה לשני וטמא שרב אמרינן לעיל דשוחטין עליו לכתחילה : **ומה במקום כו' בעלים.** יחיד : **מיהיבי.** לזקני דרום : **מפני שאמרו.** משנה היא בכילד לולין (פסחים דף פ:) שהגזיר ועושה פסח כו' קס"ד יא) האי טומאת הגוף בבעלים קאמר ולהכי נקטו גזיר ועושה פסח לחילו שאר קרבנות אין טומאת בעלים פסול בהן אבל עושה פסח אכילתו מעכבת וגזיר נמי כשנטמא במה שסתר גזירתו ולריך לחזור ולטמוא כדכתיב (במדבר ו) וכי ימות מת עליו וגו' ואין לחוש לקרבנות תגלחתו עד שיטהר ויביא תחילה קרבנות (ג) מזרותיב) טומאתו שהי תורים ותשם וימנה לת מזירתו ואמר כך יביא קרבנות מזירות שהרה וקתני אין אין מרלה בדיעבד: **אלמא נטמאו כו'.** לומר שם שלח קרבנו ושחטו וזרקו עליו לא נפסל מפסח שני : **הכי נמי.** דמרלה אין : **כגון שנטמא כהן בשרן.** כלומר טומאת פסול ואוקימנא בשרן ותנן מזיר ועושה פסח וה"ה לכל קרבנות יחיד והא דנקט הכי משום סיפא נקט דבעי מיתני טמאת טומאת התהום הרי זה מרלה וכי גמירי היכר טומאת התהום במזיר ועושה פסח גמירי לה בכילד שם פח) לולין וטומאת התהום טומאת שפך ותשם מפרש לחזוהי טומאת התהום כו' והילכתא גמירי לה דהותרה בזיר ועושה פסח דכילד לולין (פסחים דף פ:) : **לא אמרו.** דהותרה טומאת התהום בזיר ועושה פסח אלא בטומאת המת בלבד : **מאי לאו למעוטי טומאת סתהום דשרן.** דלא הותרה ומק"ו לא תאיל שאין דין ק"ו מהלכה : **טומאת סתהום דזיבה.** כגון דאה בין הטמשות שפך כולה מן היום לו כולה מן הלילה ואין כאן אלא דאייה אחת שפך תליה מן היום ותליה מן הלילה והוי לה כשתי ראיות דזב מטמא בימים ובראיות והך טומאת התהום הוא דממעטא משום דחמירא דיולאה עליו מגופו : **דבעי רמי בר חמא.** בכילד לולין : **כהן המרלה בקרבנותיהן.** של מזיר ועושה פסח הותרה לו טומאת התהום אם נטמא בה : יג) **ומא הכא בכהן אוקמא לה.** לרישא דקתני אין הכין מרלה על טומאת הגוף ואנלה קתני נטמא טומאת התהום הרי זה מרלה : יד) **דרמי בר חמא אליג הוא.** אדזקזי דרום הוא מוקים להחיא בטומאת בעלים וסבירא (ג) דאין יחיד טמא מת משלח קרבנותיו דאכילת פסחים מעכב : **מא שמע.** תיובתא לרמי בר חמא : **ונשא אהרן.** בלין כתיב : **אם עון הקדשים.** פסול קרבנות ירלה בלין : אם

לפי אכלו למצוה ולעכובי לא *והתניא °במכסת נפשות מלמד *שאין הפסח נשחט אלא למנוייו שחטו שלא למנוייו יכול יהא כעובר על המצוה ח) תלמוד לומר תכוסו הכתוב *שנה עליו לעכב ואיתקש אוכלין למנוייו זקני דרום לא מקשי ב) וכי לא מקשי נמי (ט) מהא נמי אית להו פירכא ומה במקום שנטמאו בעלים בשרץ שמשלחין קרבנותיהם לכתחילה כהן שנטמא בשרץ אינו מרצה ג) מקום שנטמאו בעלים במת שאין משלחין קרבנותיהן לכתחילה כהן שנטמא במת אינו דין שאינו מרצה מיתיבי *°מפני שאמרו גזיר ועושה פסח הציץ מרצה על טומאת דם ואין הציץ מרצה על טומאת הגוף ז) במאי אילימא בטומאת שרץ האמרת שוחטין וזורקין על *טומאת שרץ אלא טומאת מת וקתני אין הציץ מרצה אלמא נטמאו בעלים במת אין משלחין קרבנותיהם לא אי דאיטמו בעלים במת ה"נ הכא במאי עסקינן כגון שנטמא כהן בשרץ אי הכי ה) אימא סיפא ¹ניטמאו טומאת התהום הציץ מרצה הא תני רבי חייא *לא ²אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד למת ו) למעוטי מאי לאו למעוטי טומאת התהום דשרץ לא למעוטי טומאת התהום דזיבה ואלא הא *דבעי רמי בר חמא כהן המרצה בקרבנותיהם הותרה לו טומא' התהום או לא ז) הותרה לו טומאת התהום תפשוט דטומאת התהום הותרה לו דהא הכא בכהן קיימינא דרמי בר חמא ודאי פליגי תא שמע *ובי איזהו עון הקדשי' *ונשא אהרן את עון הקדשים שם פח)

אמנם נ"ל

* פסחים עז: יומא ז. מנחות כה.

הכא נמי מייתי ק"ו ליפוק מהיקשא ועוד קשה היכי ליף טמא שרב דיחיד בק"ו מטמא מת דיחיד הא טמא מו) נופיה דיחיד ליף על ידי מתוך וכי האי גוונא חשיב בבנין אב בפרק איזהו מקומן (לקמן דף כח.) דקאמר לן בדם כפר הואיל ולן מז) כפר באמורין ודבר הלמד בבנין אב אינו אחד ומלמד בקל וחומר וי"ל דבטיא היא באיזהו מקומן והכא אם יז) נאמר דילפי' קאמר ועוד י"ל דהאי מהוך אינו בבנין אב דאי הוי בבנין אב א"כ יאכל ביחיד בכליבור : **זקני** דרום לא מקשי . וזקני דרום תנאי הוו ופליגי אמתני' דתמיד נשחט (פסחים דף פא.) דתנן השוחט לערלים ולטמאים פסול יח) לי נמי סבירא להו כר' נתן ולית להו הא דקאמר הש"ס יט) בכילד לולין (שם דף עח:) דמודה ר' נתן היכא דגברא לא חזי : **מפני** שאמרו גזיר ועושה פסח . אע"ג כ) דפרש' זקני דרום תנאי היא לפיכרא דסיפא סמיך דנטמאת טומאת התהום מרלה [א) דכולי עלמא אית לה] להון טומאת התהום מרלה) דהילכתא גמירי לה כדאיתא פרק כילד לולין (פסחים פ:) וכן בריתא דר' חייא לא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד דפריך מינה התם לרבי יוסי : **אלא** בטומאת מת כב) בבעלים וקתני אין הכין מרלה. וקשיא לזקני דרום דאמרו אים אים למנה : **לא** למעוטי טומאת התהום דזיבה . וא"ת מ"מ קשיא בריתא דר' חייא דלא אמרו טומאת התהום אלא למת בלבד הא כג) אימתי כהן טומאתה ידועה לא מרלי ותיקן ה"ר חייס דמיירי במת בשביעי והוי בטומאת שרן דשוחטין וזורקין ולא מרלי משום דמכפרין כמתכפרין והשתא חמיר בשביעי דלא מרלי ומטמא מת בראשון מרלי והייגו טומאת דבשביעי יכול לעשות בטהרה על ידי שלין וחזי למיכל לאוכלת לאוכלת אבל בראשון לא לאפשר לתקנו ולעשותו בטהרה לכך בדיעבד כשר ומיירי בריתא דר' חייא כל [בטומאת התהום דלאי ליטמאי] כהן בטומאת ודאי אם בשביעי שלו אינו מרלה ביחיד אפי' בדיעבד (שהרי אינו מרלה בליבור בתמיד) דהא מכפרין כמתכפרין וליבור טומאי שרן אז בשביעי של מה לא עבדי בטומאה אלא שולחים קרבנותיהם על ידי טהורין דחזו לאוכלת אבל בטומאת התהום מרלה כהן ביחיד אבל בבעלים לא מתוקמא בריתא דר' חייא דכהן דשוחטין וזורקין על טמאי שרן ושולחים קרבנותיהם ביד טהורים אינה ריצוי לין שייך וגם טומאת התהום נמי לא שריא להו למיעבד אינהו גופייהו כהן דשוחטין וזורקין עליהן ומלו למיעבד ע"י טהורין ועוד יש לפרש דמיירי בכהן שקיבל הדם בטומאת התהום דמת שמרלה לכתחילה לזרוק ולא מהדרי' לטהורין אפי' איכא כהן טהור הא טומאתה ידועה לא מרלה לכתחילה אלא מהדרינן לטהורין דטומאה דחויה היא בליבור וכי האי גוונא לריך לפרש בפרק כילד לולין (שם פא.) דבעי התם כהן המרלה בחמיר הותרה לו טומאת התהום לו לא הותרה ומאי קמיבעיא ליה הא קיימא לן במועדו אפי' בטומאה אלא אי יכול לזרוק בטומאה לכתחילה קמיבעיא ליה כדפרישית ואפי' איכא טהורין : **טומאת** התהום דזיבה . פ"ה כגון ראה בין הטמשות כה) של י"ג שפך כולה מן היום לו מן הלילה ואין כאן אלא דאייה אחת שפך תליה מן היום ותליה מן הלילה ויש כאן שתי ראיות דזב מטמא בימים ובראיות ולקמן הא דאמרי' לרבי יוסי שמרלה בטומאת התהום כו) ולימא כי האי גוונא ובראיה לי בריש"ך דבעינן בהטמשות שפך כולה מן הלילה ואין כאן אלא דאייה אחת שפך תליה מן היום ותליה מן הלילה ויש כאן שתי ראיות דזב מטמא בימים ובראיות ולקמן הא דאמרי' לרבי יוסי שמרלה בטומאת התהום סוף יום שלשה עשר הא בעינן מז) טומאת התהום שלא יהא אחד מכיר בסוף המעלה לכך בעי התם בשלמא לרבנן משכחת לה בשחטו על זב בשביעי שלו דשוחטין וזורקין על טמא שרן ואח"כ ראה כדאמר לר' יוסי ולריך לטמוא ולא סתר מידי כח) היכי משכחת ליה] ורבינו הקשה לימא שראה לפני שחיטה ושחטו עליו וחזר הזב וראה שניה דסתר לפי' לר' יוסי ולריך לטמוא שבעה דזב תלוי בראיות ולילא לא תחילת היום בטהרה ולא סוף היום ולדידי אתי שפיר דכיון דראה בלפרא מיד היה ספק אולי יראה עוד כט) ביום והוי כמודע הספק קודם ל) שחיטה ורבינו מתרץ בזה דכיון דראייה ראשונה אינה מטומאה בטמא ח"כ מועיל לו מה שנשחטו וזרקו עליו אע"ג דראייה שניה מצוה לטרפה ולא הוי כגון שראה אחת בי"ג וטבל והעריב שמשו ושחטו למחר הפסח ואחרי כן ראה שניה ומצוה לטרפה ואין זה קרוי מודע הספק קודם שחיטה כיון שטרוחא גמור בשעת שחיטה ולילא לטמוא אולי יראה לא) לפני ימים ומצוה לטרפה אולי יראה ראשונה . כדרו"ך : אם

*) רש"ק מ"ז

[פסחים סח. עת: יומא לט: נה: יומות מ. שבועות יד. מנחות יט:]

פסחים פ: תוספ' דפסחים פ"ו תוספתא דמנחות פ"ק

מזיר סג. [פסחים פ: פח:]

פסחים פ:

שיטה מקובצת

א) המצוה . וכשר : ב) מקשי . אמר רב אשי וכי לא מקשי נמי את"ל אית כ"ל ותיקנ נמי נמתק : (ג) רש"י ד"ה מפני וכו' קרבנות מזיר שמא שתי תורים : (ג) ד"ה דרמי וכו' וסבירא ליה דאין :

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא מקשי נמי מיהא אית כ"ל ותיקנ נמי נמתק : (ב) רש"י ד"ה מפני וכו' קרבנות מזיר שמא שתי תורים : (ג) ד"ה דרמי וכו' וסבירא ליה דאין :

שיטה מקובצת

מילתא דר' חייא במת ובשרן א"כ הוי שפיר דומיא דרישא וגם התלמוד מתחילה לא היה מקשה לאו למעוטי טומאת התהום (דשרץ אלמא) [דשרץ אלא] משום דא"כ לא מתוקמא (דשרץ) [רישא] בטומא' שרץ דלא הוי רישא דומיא דסיפא ומטילא [ליכא] למעוטי טומאת תהום דזיבה אבל מתני' מתוקמא שפיר בשרץ הוי רישא דומיא דסיפא אבל מה שהקשה רבינו פרץ ז"ל דלא הוי רישא דומיא דסיפא לא קשיא דאין לחוש מן הדין אם יהיה סותר (דרש כלל) [הרישא] כשנאמרו למעוטי טומאת התהום דזיבה תעמיד אותו בבעלים שזהו הדיוק אין לחוש אם [לא] יהיה דומיא דרישא ל"ל ברוך: ז) לא . תפשוט דהתורה לו דהא הכא והשאר נמתק : ח) ולחולת ולוקן: ט) כתיב . גבי : י) אפילתייהו . דאוקמי' : יא) קס"ד . דהאי אין הציץ מרצה על טומאת: יב) טומאה שהם שתי תורים : יג) בה. מה"ד דהא הכא : יד) דרמב"ם פליג אדוקני דרום טו) טמא. מת: טז) ולן . באיסורין כשר : יז) אם תמצא לומר דילפינן : יח) עי' בהשמטות בסוף המסכת : יט) הש"ס . בפרק כיצד צולין : כ) אע"ג . דפרשי : כא) אית להו טומאת התהום שם ר' כדאיתא בפרק כיצד צולין וכן בריתא דר"ח דלא אמרו כו' התם לרבי יוסי . דף פ"א : כב) מת . דבעלים: כג) הא טומאה ידועה לא מרצי : כד) ומיירי בריתא דר"ח בכהן בטומאת ודאי (והשאר נמתק) כו' בשביעי שלו ואינו מרצה: כה) תיבות של י"ג נמתק : כו) התהום . דזיבה ונימא כי האי גוונא . ונראה לי דבעינן ותיבת ברוך נמתק : כז) בעינן . בטומאת כח) מידי . היכא משכחת לה דרבינו הקשה לימא דראה לפני : כט) עוד . בו ביום : ל) שחיטה. וזה לשון הרב רבינו פרץ ז"ל פי' רש"י ז"ל כגון ראה בין הטמשות כו' עד זב מסמא בראיות כביסים ישתים לטומאת שבעה כדאמרי' שתים לטומאה ושלשה לקרבן דלענין כהן מקריב איירי בשמעתין וז"ל דטומאת התהום משמע דלבסוף נתברר הדבר ובכה"נ לא נתברר הדבר יותר מבתחילה בשעת טומאה אלא נ"ל כדמפרש הש"ס כגון בשביעי שלו ולאחר

עין משפט נר מצוה

סז א מיי' פ"ב מהל' קרבן פסח הל"א : סח ב ג מיי' פ"ד מהל' קרבן פסח הל"ב. וג"ז סב הל"ב ופ"ד מהל' כילאי מקדש הל' ו ז וס"ז מהל' מילוח הל' יז : סט ד מיי' פ"ו מהל' מילוח הל"מ :

שהביא קרבנותיו של נזירות ראה ושחט ותורים וקאמר אם מביא בשביעי שלו דאינו נפסר דאין נזיר ועושה פסח לא היה יודע אם יראה יומים ומיירי ע"כ בבעלים דאי בכהן לא היה נכנס בעזרה אם היה זב ואפ' בעל ב' ראיות דהא מחוסר הערב שמש וכ"ש בזב בעל (שתי' [שלש] ראיות דהא מחוסר כפרה וא"כ אפ"לו קודם שראה איך היה נכנס מתחלה [בעזרה] להקריב קרבנות (בעזרה) והך דר' חייא לא הוי דומיא דרישא דהא אוקמינא רישא בכהן שנטמא והך דר' חייא איירי בבעלים ואל תתמה על זה דהא בלאו הכי נמי לא הוי דומיא דרישא ממש דהא אוקמינא רישא בטומאת שרץ ומילתא דרבי חייא איירי [במת] והתם אפ' בדיעבד אין הציץ מרצה דבמילתא דר' חייא אפ' לכתחילה כך פי' מורי [ע"כ] [לא] על . פירושיו דשמעתין בכהן המרצה בצבור איירי ר"ל

אילימא

הגהות צ"ק

(א) תיכות אלו מן דכולו עד מרלה ממתק : [ב] ואפילו אמר לן לאחר שחיטה ליתיה בה"ש של י"ג הא כו' : [ג] וקשה על פירושי : [ד] נ"א בגבור דהא לא הותרה טומאת שרן : [ה] כ' ימיס :

אם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ואם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב. כך כ) פי' הקונטרס משום דאמרי' לקמן בפירקין (דף כח.) דליסור רבה דמון לזמנו שהוא בכרת מקרא רבה ופרשה רבה בנו את אהרן ואיסורא דמון לזמנו דליכא כרת מקרא זוטא ופרשה זוטא בפרשת קדושים תהיו והביא ראייה מתורת כהנים והביאו תם מקיים גירסת הספרים דגרסינן איפכא בפיגול לא יחשב ובנותר לא ירצה דלקמן בפירקין מסקינן דתרוייהו [ג] מקרא אחריתא נפקי דכתיב ביה לא ירצה ולא יחשב ומה שמזכר פיגול קודם לנותר אף ע"ג דבקרא כתיב כא) נותר בריסא דהייטו מון לזמנו משום דלשון פיגול כתיב בקרא בהדיא: **אם** עון נותר הרי כבר נאמר כו'. נאו נותר ממש [קאמר] כדאמרי' לקמן בפירקין (דף כט.) לאחר שהוכסר יפסל אלא במחשבת נותר דהייטו מחשב לאוכלו חוץ לזמנו: **הא** איזו נותר אלא עון טומאה שהותרה מכללה. וא"ת תיפוק לי דלא מסכחת מידי דמיתוקיס ביה קרא אלא בטומאה ואומר רבינו תם משום דכתיב גבי עון לרצון להם דמשמע דבר שהוא לרצון במקום אחר ולהכי דחיק לאתוכמי דותר מכללן מכל הני דפריך מיניהו (במנחות דף כה.) יוצא ומאכל ובעל מום כב) [וא"ת] (ל"כ) נותר ופיגול היכן הותרו מכללן דלישעריך ליה לא ירצה ולא יחשב ואומר רבינו תם דפיגול הותר מכללו בבמה דלא שייך שם מחשבת חוץ למקומו ולא דפריך בהקומץ רבה (מנחות דף כה.) אימא עון יוצא שהותר מכללו בבמה כג) אמר קרא לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא חוץ למקומו תשיב שפיר לפני ה' שהמחשבה בפנים ואין לומר דבבמה לא קריבן ליה הותר מכללו כיון דהכשירו בכך כדקאמר התם גבי שמאל דכיון דאסור בפנים אין זה קרוי הכשירו בכך ונותר כדי נסבה ואגב פיגול נקט נותר הוא ומשכח ביה קרא לעש"ג דלא צריך לו נמי נותר הותר מכללו ברא"ש על מזבח דאיכא למאן דאמר אין ליכה מועלת ברא"ש על מזבח ברים תמיד נשחט (פסחים ד' נט.) וכפ' המזבח מקרב (לקמן ל' פא.) ומיהו פלוגתא דאמוראי היא וקשיא [ג] נמ"ל [דאיתא לייה] ליכה מועלת מהך בריתא ובראיה הותר כו' דמכלל מון מרילו ליה ופגול נמי מצינן למילף כד) ואפי' לא משכחת בהו הותר מכללן ולרבון להם איכא לאוקמי כדדרשי' בפ' הבא על יבמתו (יבמות דף סב: כה) [להם לרצון ולא לפורענות] אבל לשונבי כוכבים אפי' לפורענות ושוב י"ל דנותר הותר מכללו בממנת הבנים ומנחת כהן משיח וקומץ וכל דבר שאין לו מתירים כו) אין חייבים עליהן משום פיגול בתרבן פ' ב"ש (לקמן דף מג:) ואפי' פסולא נמי נדחה דליכא מדאמר לעיל בסוף פ"ק (דף יד.) דמודה ר' שמעון בהלכה חטאות הפנימיות ופרוך והא"ר שמעון בן אליעזר אומר אין מחייבין עליו משום פגול ומשני מודה ר' שמעון דפסול מק"ו ומה שלא לשמו הכשר בשלמים פסול בחטאת חוץ לזמנו הפסול בשלמים ק"ו שיפסל בחטאת משמע דאי לאו ק"ו כז) הוה אתינא דאפי' פסולא ליכא מ"מ בממנת הבנים ובממנת כהן דליכא ק"ו דלא מיפסל בזו שלא לשמן ליכא פסולא כלל אלמא אשכחן נותר דהותר מכללו לגמרי: **לאו** כגון שנטמאו בעלים במת. תימה מאי קשיא ליה לוקמה בטומאת הדם שנטמא הדם אינן בעלים דגבי טומאת דם מייתי לה בכולי הש"ס (לקמן מה.) דדם שנטמא וזרקו בשוגג הוא דלא מיכפר אבל אם הזה והבשר קיים [ד] *פ"ש אלמא אין עמא מן משלא קרבנות מוכרח"ש) ל"ל דיש"ה דקרא הש"ק שני זורק הדם וי"ל דשל להאי לישנא דלית ליה לאמיר דטומאת הדם אינן בעלים דאינו בטומאת בעלים הותרה לאכול בטומאת הגוף למאי דלא מסיק אדעתיה הכא דאינו בעלים היכא דאינו בעלים אינו מתיר אף בשביעי כטומאת שרץ הא לא עבדי בטומאה אלא לשמחון בעבורם כיון דאיכא אכלי לאוכלה ולי' סבר אין שאחזון וזורקין על טמא שרץ דהשתא לבר ממי'

מסורת הש"ס

*שני כתובין הבאין כאחד . ס] דבתרוייהו כתיב קרלי למיתה בסנהדרין אלו הן הנסקלין ומוזכת קשיא לי בגוה חדא דמה לו ללמוד מהן הא מיתה בגופה כתיב דכיון דזר הוא והזר הקרב יומת דהא מחוסר בגדים נמי הכי ילפינן ליה בסנהדרין אין בגדיהן עליהן אין כהונתן עליהן והוו להו זרים ועוד תורה אור ת"ל מיהו חילול עבודה לא נילף מיניה דבחילול נמי קרלי מוכח מיכח : **הואיל** ו] **ולפה מקדשת** . לעמוד לשרת שהרי דוד קידשה בשתי תודות ובשיר של פגעים כדאמרינן לקמן בשמעתין כי קדיש דוד כו' : **ולי שרת מקדשין** . כדכתיב ומשחתם ויקדש אותם (במדבר ז) : **לא יהא דבר חוץ בין כהן לכלי שרת** . בקבלת הדם כדכתיב ולקח הכהן (ויקרא ד) שתהא לקיחה בעצמו של כהן : **ולריכא** . למיתני במתני' חלוקת כלים ובהמה ורגל חבירו לפי הסדר שנשנו בה : **דלאו מינא דבשר אדם הוא** . וכיון דלאו ממין אדם כלל הוי מין בשאינו מינו וחוזק : **רגלו אחת על האבן** . שמוטלת על הרלפה ואינה מן הרלפה : **נידלדלה** . *אבן אחת ז] מאבניה מקביעותה ומתנועעת ברלפה : **נידלדלה** . לכתן ולכאן : **נעקרה** . לגמרי והגומא נראית שם ועמד בגומא ועבד : **כי קדיש דוד** . ח] שהיה מקדש אותה בשתי תודות ובשיר של פגעים כדתנן במס' שבועות (דף יד. עו.): **מיבעי ליה כל העזרה כולה** . שנטלה רלפה שלה : **דרך שירות בכך** . מי הוי אורח ארעא ומיקרי שירות או לא : **באלבעו ולקח** . דכתיב ולקח הכהן מדם החטאת באלבעו ונתן על קרנות המזבח הכתוב באלבעו בין קבלה לזריקה ט] דורשהו לפניו ולאחריו לומר שלא יהו אלא בימין דילפינן לקמן בשמעתין כל מקום שנאמר אלבע אינו אלא ימין : **וכי נאמרה יד בקבלה** . קס"ד דאם נאמרה בה יד הוה ר"ש מודה בה אבל באלבע לא ילף בה ימין לקמן בעי לה ומשנינן לה : **אלא באלבעו ונתן כו'** . בהא מודיעא לך דזריקת חטאת בעיא ימין : **ור"ש** . דאמר לי הוה כתיב בה יד הוה ילף לה ימין ומאלבע לא ילף : **ממה נפשך לי אית ליה ג"ש** י]. דילפינן יד יד דקמילה ממנורע דכתיב ביה על בהן ידו הימנית אף כל מקום שנאמר יד] יד אינה אלא ימין : **כי לא נאמר יד בקבלה מאי הוי** . הרי נאמר בה אלבעו ונילף אלבע אלבע נמי מהתם דכתיב במנורע וטבל הכהן את אלבעו הימנית : יב] ה"ג לעולם ליה ליה ג"ש וה"ק וכי נאמר יד ימנית כו' : **אלא אמר רבא לעולם אית ליה ג"ש וס"ק וכי נאמר** יג] **בה יד בקבלה** . לי הוה כתב יד שהיה ראויה לאחוז בכלי ולקבל הדם *הוא יד] אינה למידרש נמי לקבלה והואיל ולא נאמר כאן יד אלא אלבע ואי אפשר לקבל דם בכלי באלבע לבדה ע"כ משום נתינה הוא דכתיב טו] בה שהוא ראוי לה ולא משום קבלה נמצא שאף אלבע לא נאמר בו לפיכך הוי לקיחה אלא דכריך ליה לגלוב בסודרא וטוטלו ובאותו ענין מייתי קיבל בשמאל כשר : **אוזן** . כמו שנושים לבדים של תרס רבא לחיה מחוזב וכן לריך לומר מתוך שמעתא דתהם *דקאמר שקורין מתמיק"ו : **ומקבל ביה** . בהוא אוזן מקבל את רבא גופיה מין במינו אינו חולין הא בשאינו מינו חולין ואמאי חד מיניהו רבה ולמאי הדם באלבע שחוחב אלבעו לחוכה וטשא את המזרק ומקבל : לקיחה ע"י דבר אחר שמה לקיחה ושמא חד מיניהו רבה ולמאי דפרשיתי ניחא דכי כריך ליה לגלוב בסודר אף על פי שאינו חיבור גמור הוי כמו בית יד ולהכי חשיב ליה לקיחה וקלא קשה מהתם דיומא (דף נח.) דקאמר הנה מזרק בתוך מזרק מהו מאי קא מיבעיא ליה הא כי האי גוונא הוי לקיחה על ידי ל"ש שמה לקיחה דליהוי חילון בית יד לפנימי ושם לומר דאי אחיז ליה חילון בדופנא שמבטל הפנימי על ידו הכי נמי דהוי לקיחה מעטה בית יד אלא הכא במאי עסקינן כגון שעשה החילון מתחתיו דלא מהני כלל לפנימי *) [וע"ע תוס' פסחים מז . ד"ה כריך ותוס' יומא נח. ד"ה מין ותוס' סוכה לז. ד"ה כי היכי]

*) [וע"ע תוס' יומא נב: ד"ה שאם]

*שני כתובין הבאין כאחד . ס] דבתרוייהו כתיב קרלי למיתה בסנהדרין אלו הן הנסקלין ומוזכת קשיא לי בגוה חדא דמה לו ללמוד מהן הא מיתה בגופה כתיב דכיון דזר הוא והזר הקרב יומת דהא מחוסר בגדים נמי הכי ילפינן ליה בסנהדרין אין בגדיהן עליהן אין כהונתן עליהן והוו להו זרים ועוד תורה אור ת"ל מיהו חילול עבודה לא נילף מיניה דבחילול נמי קרלי מוכח מיכח : **הואיל** ו] **ולפה מקדשת** . לעמוד לשרת שהרי דוד קידשה בשתי תודות ובשיר של פגעים כדאמרינן לקמן בשמעתין כי קדיש דוד כו' : **ולי שרת מקדשין** . כדכתיב ומשחתם ויקדש אותם (במדבר ז) : **לא יהא דבר חוץ בין כהן לכלי שרת** . בקבלת הדם כדכתיב ולקח הכהן (ויקרא ד) שתהא לקיחה בעצמו של כהן : **ולריכא** . למיתני במתני' חלוקת כלים ובהמה ורגל חבירו לפי הסדר שנשנו בה : **דלאו מינא דבשר אדם הוא** . וכיון דלאו ממין אדם כלל הוי מין בשאינו מינו וחוזק : **רגלו אחת על האבן** . שמוטלת על הרלפה ואינה מן הרלפה : **נידלדלה** . *אבן אחת ז] מאבניה מקביעותה ומתנועעת ברלפה : **נידלדלה** . לכתן ולכאן : **נעקרה** . לגמרי והגומא נראית שם ועמד בגומא ועבד : **כי קדיש דוד** . ח] שהיה מקדש אותה בשתי תודות ובשיר של פגעים כדתנן במס' שבועות (דף יד. עו.): **מיבעי ליה כל העזרה כולה** . שנטלה רלפה שלה : **דרך שירות בכך** . מי הוי אורח ארעא ומיקרי שירות או לא : **באלבעו ולקח** . דכתיב ולקח הכהן מדם החטאת באלבעו ונתן על קרנות המזבח הכתוב באלבעו בין קבלה לזריקה ט] דורשהו לפניו ולאחריו לומר שלא יהו אלא בימין דילפינן לקמן בשמעתין כל מקום שנאמר אלבע אינו אלא ימין : **וכי נאמרה יד בקבלה** . קס"ד דאם נאמרה בה יד הוה ר"ש מודה בה אבל באלבע לא ילף בה ימין לקמן בעי לה ומשנינן לה : **אלא באלבעו ונתן כו'** . בהא מודיעא לך דזריקת חטאת בעיא ימין : **ור"ש** . דאמר לי הוה כתיב בה יד הוה ילף לה ימין ומאלבע לא ילף : **ממה נפשך לי אית ליה ג"ש** י]. דילפינן יד יד דקמילה ממנורע דכתיב ביה על בהן ידו הימנית אף כל מקום שנאמר יד] יד אינה אלא ימין : **כי לא נאמר יד בקבלה מאי הוי** . הרי נאמר בה אלבעו וילף אלבע אלבע נמי מהתם דכתיב במנורע וטבל הכהן את אלבעו הימנית : יב] ה"ג לעולם ליה ליה ג"ש וה"ק וכי נאמר יד ימנית כו' : **אלא אמר רבא לעולם אית ליה ג"ש וס"ק וכי נאמר** יג] **בה יד בקבלה** . לי הוה כתב יד שהיה ראויה לאחוז בכלי ולקבל הדם *הוא יד] אינה למידרש נמי לקבלה והואיל ולא נאמר כאן יד אלא אלבע ואי אפשר לקבל דם בכלי באלבע לבדה ע"כ משום נתינה הוא דכתיב טו] בה שהוא ראוי לה ולא משום קבלה נמצא שאף אלבע לא נאמר בו לפיכך הוי לקיחה אלא דכריך ליה לגלוב בסודרא וטוטלו ובאותו ענין מייתי קיבל בשמאל כשר : **אוזן** . כמו שנושים לבדים של תרס רבא לחיה מחוזב וכן לריך לומר מתוך שמעתא דתהם *דקאמר שקורין מתמיק"ו : **ומקבל ביה** . בהוא אוזן מקבל את רבא גופיה מין במינו אינו חולין הא בשאינו מינו חולין ואמאי חד מיניהו רבה ולמאי הדם באלבע שחוחב אלבעו לחוכה וטשא את המזרק ומקבל : לקיחה ע"י דבר אחר שמה לקיחה ושמא חד מיניהו רבה ולמאי דפרשיתי ניחא דכי כריך ליה לגלוב בסודר אף על פי שאינו חיבור גמור הוי כמו בית יד ולהכי חשיב ליה לקיחה וקלא קשה מהתם דיומא (דף נח.) דקאמר הנה מזרק בתוך מזרק מהו מאי קא מיבעיא ליה הא כי האי גוונא הוי לקיחה על ידי ל"ש שמה לקיחה דליהוי חילון בית יד לפנימי ושם לומר דאי אחיז ליה חילון בדופנא שמבטל הפנימי על ידו הכי נמי דהוי לקיחה מעטה בית יד אלא הכא במאי עסקינן כגון שעשה החילון מתחתיו דלא מהני כלל לפנימי *) [וע"ע תוס' פסחים מז . ד"ה כריך ותוס' יומא נח. ד"ה מין ותוס' סוכה לז. ד"ה כי היכי]

*) [וע"ע תוס' יומא נב: ד"ה שאם]

*ולמאן דאמר מלמדין שתויי יין הוה ליה שלישי ושלשה ג] לד"ה אין מלמדין : עומד על גבי כלים על גבי בהמה על גבי רגלי חבירו פסול : מנלן דתנא דבי רבי ישמעאל הואיל ורצפה מקדשת וכלי שרת מקדשים מה כלי שרת לא יהא דבר חוץ בינו לבין כלי שרת אף רצפה לא יהא דבר חוץ בינו לבין הרצפה וצריכא דאי אשמעינן כלי משום דלאו מינא דבשר ג] נינהו אבל בהמה דמינא דבשר הוא אימא לא ואי אשמעינן בהמה דלא מינא דאדם הוא אבל חבירו דאדם הוא אימא לא צריכא *תניא רבי אליעזר אומר *רגלו אחת על הכלי ורגלו אחת על הרצפה רגלו אחת על האבן ורגלו אחת על הרצפה רואין כל שאילו ד] ינטל הכלי ותנטל האבן יכול לעמוד על רגלו אחת ויעבוד עבודתו כשירה ואם לאו עבודתו פסולה בעי רבי אמי נדלדלה האבן ועמד עליה מהו היכא דאין דעתו לחברה לא תיבעי לך דודאי חייצא כי תיבעי לך דדעתו לחברה מאי כיון דדעתו לחברה כמה דמחבר' דמיא או דילמא השתא מיהא הא תלישא רבה זוטי בעי לה הכי בעי רבי אמי נעקרה האבן ועמד במקומה מהו מאי קא מיבעיא ליה כי קדיש דוד רצפה עליונה קדיש או דילמא עד לארעית דתהומא קדיש ותיבעי ליה כל העזרה כולה לעולם פשיטא ליה דעד ארעית דתהומא קדיש והכי קמיבעיא ליה דרך שירות בכך או אין דרך שירות בכך תיקו : קיבל בשמאל פסול ור"ש מכשיר : ת"ר *באצבע ולקח *מלמד שלא תהא קבלה אלא בימין °באצבע ונתן מלמד שלא תהא נתינה אלא בימין אמר ר"ש וכי נאמרה יד בקבלה אלא באצבעו ונתן שלא תהא נתינה אלא בימין הואיל ולא נאמרה יד בקבלה קיבל בשמאל כשר ור"ש ממה נפשך אי אית ליה גזירה שוה כי לא נאמרה יד בקבלה מאי הוי ואי לית ליה גזירה שוה כי נאמרה יד בקבלה מאי הוי אמר רב יהודה לעולם לית ליה גזירה שוה והכי קאמר וכי נאמר יד ימין בקבלה הואיל ולא נאמר יד ימין בקבלה קבל בשמאל כשר א"לרבה א"ה אפילו נתינה נמי ועוד וכי לית ליה לר"ש ג"ש *והתניא ר"ש אומר כל מקום שנאמר יד אינה אלא ימין אצבע אינה אלא ימין אלא אמר רבא לעולם אית ליה ג"ש והכי קאמר וכי נאמרה יד בקבלה הואיל ולא נאמר יד בקבלה אלא אצבע ואי אפשר לקבלה באצבע קיבל בשמאל כשר אמר ליה רב סמא בריה דרב אשי לרבינא איפשר דעביד ליה אזן לשפת מזרק ומקבל (ח) בה אלא אמר אביי

[ובמקרא]

[ובמקרא]

זר הוי קרא שלישי וא"כ ליהוו שלשה כתובין הבאין כאחד ולמאי דפריטים אתי שפיר דמיתה דמחוסר בגדים לא מי] מיתורא אלא משום דאשכחן דזר הוי במיתה ולכך אמרינן דלא ילפינן מיתה מהא דקרייה רחמנא זר *ולפירוש הקונטרס דילף מבייגיא קשה דהוה ליה שלשה כתובים הבאין כאחד ובקונטרס פירש וה"ה נמי דמלי למימר משום דהוי זר ושלא רחון ידיים ורגליים שני כתובים הבאין כאחד דהא מחוסר בגדים גופיה לא כתיבא ביה מיתה אלא משום דזר הוא וחדא מיניהו נקט ולי איפשר לומר כן דבהדיא אשכחן מיתה במחוסר בגדים בפרשת ואתה תצוה ומיהו פירוש הקונטרס על כרחין עיקר דבסנהדרין סוף פרק הנסקלין (דף פג: ופס ד"ה אין) ילף בהדיא מחוסר בגדים במיתה משום דהוו להו זרים דאין בגדיהם עליהם אין כהונתן עליהן ומיתה דכתיבא בפרשת ואתה תצוה מפרש ה"ר יעקב מאורלינש דבמכנסים כתיב וקרא דוחגרת דדרים מיניה ברים פירקין בסנהדרין אין בגדיהם עליהם אין כהונתן עליהם והוו להו זרים אינטריך לאחר בגדים ומיניה לא הוה ילפינן מכנסים דלא כתיבא בההיא פרשתא ומיהו למאן דמרבי ביומא (דף ה:) מכנסיים מוזה הדבר [וי"ו מוסיף על ענין ראשון] קשה מיתה דכתב רחמנא גבי מכנסים למה לי ועוד קשה לפירוש הקונטרס דליהוי זר ומכנסיס ושלא רחון שלשה כתובים: **הואיל** ולפה מקדשת . דוד קידשה כדפירש בקונטרס ואע"ג דשלמה בנה הבית דוד קידשה כדאמר לקמן בשמעתא כי קדיש דוד וכו' וביומא שלמי דפרק ב' דשבועות אמרינן דוד זה מלך גד זה נביא י]ומה שפירש בקונטרס שקידשה בשתי תודות ובשיר אינו כן דעזרה אינה מקדשה בשתי תודות אלא בשירי מנחה כדאיתא בשבועות (דף פו.) יח] :

הואיל ולפה מקדשת . פירוש דמקדשת האולם לעבוד עבודה שם דאינו יכול לעבוד במקום אחר וכלי שרת פירוש בגדי כהונה מקדשין האולם לעבוד עבודה מה כלי שרת לא יהא דבר חוץ בינו לבין כלי שרת דהא כתיב על בשרו כדאמרינן לעיל (דף יט.) ובגדי כהונה קרי להו כלי שרת כדאמר לעיל (דף יג.) שתהא בכהן כשר ובכלי שרת ובקונטרס פי' שבכלי שרת ממש אלא יהא דבר חוץ בין כהן לכלי שרת יט] בקבלת הדם כדכתיב ולקח הכהן שתהא לקיחה בעצמו של כהן ואם תאמר מדחשיב ליה הכא חלילה ולעיל נמי דפריך ותיפוק לי משום חלילה וגבי ההוא דכריך ידיה בשירלי (פסחים דף מז.) אלמא לקיחה ע"י ד"ל לא שמה לקיחה ובפ' לולב הגזול (סוכה דף לז.) קאמר רבא דלקיחה ע"י דבר אחר שמה לקיחה ויש לומר דהתם (ג) כ) [לא] מיירי כגון דכריך ידיה בסודר וטוטל לולב הא ודאי לא

[מנחות יט. ע"ש]

עין משפט נר מצוה

עד א מיי' פ"ה מהל' ביאה מקדש הלי"ה עה ב מיי' שם הלי"ט :

נ"ל ולפירוש הקונטרס דילף ממה מלינו קשה כו' וגי' רש"ק ולפירוש הקונטרס דילף מתחלה וכו'

עו ג מיי' פ"א מהל' בית הבחירה הל"י :

שבת נב:

נ"ל אבן אחת מאבני הרלפה מקביעותה ומתנועעת לכאן ולכאן נ"ק

הגהות הב"ח

(א) גמ' ומקבל ביה אלא: (ב) תוס' ד"ה הואיל וכו' וי"ל דהתם מיירי כגון דכריך לולב בסודרא ומוטל הסודר בידו הא ודאי לא הוי לקיחה אלא היכא דכריך ליה לגלוב :

שיטה מקובצת

ח] מלמדין מאי איכא למימר הא איכא שתויי יין נמי והוי : ט] ושלשה כתובים הבאים כאחד : ג] תיבת נינהו נמחק : ד] שאילו נטל הכלי ותנטל האבן ויכול לעמוד : ס] דבתרוייהו. ס"א מחלי עבודה וכתיב בהו מיתה דראיתא בסנהדרין וה"ה נמי דהוי מצי למימר משום דהוי זר ושלא רחוץ ידים ורגלים שני כתובים הבאים כאחד דהא מחוסר בגדים גופיה לא כתיב ביה מיתה אלא משום דזר הוא וחדא מיניהו נקט : ו] ורצפה . מקודשת ס"א מקדשת האדם לעבוד עבודה שם דאינו יכול לעבוד במקום אחר ויש גורסין הואיל ורצפה מקודשת כלומר לעמוד כו' : ז] אחת מאבני הריצפ' מקבי'עות' ומתנועעת לכאן ולכאן הס"ד ומה"ד נעקרה : מ] שהיו מקדשין אותה בשתי תודות : ע] לזריקה ולדורשו : ל] נ"ש דלקמן : יח] שנאמר בו : יב] (הגהות) . לעולם לית ליה ג"ש גרסי' ותיבות ה"ג נמחק: יג] תיבת בה נמחק :